

SLOVENSKI NAROD.

Prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand in njegova soproga umorjena v Sarajevu.

Nelzmnerna žalost pretresa danes vsa avstrijska srca in v vsaki duše se druži z grozo neskončen gnev nad strašnim dejanjem, ki se je zgodilo v Sarajevu. Dedič cesarske krone, prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand in njegova soproga vojvodinja Zofija sta bila od zločinskih rok umorjena.

Nadvojvoda prestolonaslednik in njegova soproga sta se minoli teden pripeljala na jug, da prisostvujeta velikim vojaškim vajam v Bosni in Hercegovini. Po teh vajah se je nadvojvoda s soprogo peljal v Sarajevo. Veselo tega obiska prestolonaslednikovega, se je stoino mesto obleklo v praznično obleko in sprejelo visoke goste s pristrčno vdanostjo. Ves sprejem je pričel, s kako ljubeznivo se je prebivalstvo oklenilo vladarske hiše. A našle so se zlobne roke, ki so porabile priliko za atentat, ki se je na globoko žalost vseh prebivalcev cesarstva posrečil. Nadvojvoda in njegova soproga sta kmalu po storjenem atentatu umrla.

Ni jih besed, ki bi mogle zadostno izraziti ogorčenje nad tem groznim zločinom, storjenim ravno v času, ko so se politične razmere v Bosni že ublažile in je bilo pričakovati za bodočnost dobrih odnošajev. Atentat je dejanje ljudi, ki so izgubili vsak razum in vsak človeški čut.

V teh težkih urah hrepene vsa naša čustva k sivolasemu vladarju v želji, da bi mu usoda dala moč, prenesti to grozno stvar, ki je zadela njegovo hišo in vse narode.

V naslednjem podajamo poročila, ki smo jih dobili:

Sarajevo, 28. junija. Prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand in njegova soproga vojvodinja Hohenberg sta se peljala danes dopoldne ob 10. v velikem spremstvu na sarajevski rotovž. Ko je dospel avtomobil v bližino rotovža, je vrgel nekdo na avtomobil bombo. Nadvojvoda Fran Ferdinand je bombo z roko odbil. Bomba je eksplodirala, ko je nadvojvodov avtomobil kraj že pasiral. V drugem avtomobilu sedeči grof Boos-Waldeck in adjutant deželnega šefa podpolkovnik Morizl sta bila lahko ranjena. Od gledalcev je bilo šest oseb več ali manj ranjenih. Atentator je tipograf Čabrinović, rodom iz Trebinja. Bil je takoj aretiran.

Sarajevo, 28. junija. Po

sprejemu v rotovžu sta nadvojvoda Fran Ferdinand in njegova soproga nadaljevala vožnjo po mestu. Gimnazijec 8. razreda Prinčič iz Grahova je izza nekega ogla z browning-revolverjem oddal na avtomobil dva strela. Zadel je nadvojvoda Frana Ferdinanda v obraz, z drugim strelom je zadel vojvodinjo Hohenberg v trebuh. Nadvojvoda in njegovo soprogo so odpeljali takoj v konak (poslopje deželnega šefa), kjer sta oba takoj nato umrla. Tudi drugega atentatorja so takoj nato aretirali. Do skrajnosti razburjena množica je hotela oba atentatorja na mestu ubiti.

Sarajevo, 28. junija. Atentator, ki je ustrelil nadvojvoda Frana Ferdinanda in njegovo soprogo, je gimnazijski dijak Prinčič, star 19 let, rodom iz Grahova v okraju Livno. Študiral je dlje časa v Beogradu. Pri prvem zaslišanju je izpovedal, da je nameraval že dalj časa atentat iz nacionalističnih nagibov. Ko je videl prestolonaslednika v avtomobilu ter zagledal poleg njega vojvodinjo Hohenberg, si je nekoliko pomišljal, ker je sedela v avtomobilu žena, potem pa je vendar dvakrat ustrelil. Atentator zanika, da bi imel sokrivce.

Sarajevo, 28. junija. Tipograf Nedeliko Čabrinović je 31 let star ter je izpovedal, da je dobil bombo v Beogradu. Cinično priznava svoj namen usmrtiti nadvojvoda, pravi pa, da nima sokrivcev. Ko je vrgel bombo, je takoj skočil v reko Miljacko. Za njim pa je skočilo več oseb, ki so ga privlekli iz vode.

Sarajevo, 28. junija. Malo korakov od kraja, kjer je izvršil Prinčič drugi atentat, so našli bombo, ki še ni eksplodirala. Polcija sodi, da je bombo položil tja tretji atentator, in da jo je pripravil za slučaj, če bi ostal revolverski atentat brezuspešen.

Iš1, 28. junija. Cesarja so takoj obvestili o strahovitem dogodku v Sarajevu. Vest je napravila na cesarja pretresujoč vtisk.

Dunaj, 28. junija. Ves Dunaj je strahovito razburjen. Po ulicah stoje ljudje v velikih gruclah, čakajoč na nove vesti in obsojajoč strašni zločin. Otroci prestolonaslednika se nahajajo v Konopištu. Prestolonasledništvo je prešlo na nadvojvoda Karla Franca Jožefa, ki je v 27. letu.

Dunaj, 28. junija. Na vseh javnih in mnogih zasebnih poslopih vihrajo črne zastave. Vsi javni lokali so v znak žalosti zaprti, vse veselice in predstave odpovedane.

Iš1, 28. junija. Cesar je odredil, da se takoj vse pripravi za njegov povratek na Dunaj.

Dunaj, 28. junija. Trupli umrlega prestolonaslednika in njegove soproge pripeljejo na Dunaj.

V Ljubljani so bile že zvečer na mestnih in nekkih zasebnih hišah razobešene črne zastave. Izvedela se je grozna novica o umoru prestolonaslednika po 3. uri popoldne po kratkem telegramu, ki ga je razobesilo naše uredništvo.

Sarajevo, 28. junija. Prvi atentat je bil izvršen nekaj minut po desetih. Drugi atentat pa je bil izvršen ob enajstih in dvajset minut. Prvi strel je zadel vojvodinjo Hohenberg tik pod želodcem. Kroglija ji je prebila želodec ter obtičala v hrbtu. Drugi strel je zadel nadvojvoda Frana Ferdinanda v vrat ter mu razbil žilo dovodnico. Oba so prepeljali v palačo deželne vlade, kjer je mogel sanitetni komandant sarajevski dr. Pajer konstatirati smrt.

Sarajevo, 28. junija. Po prvem atentatu je prestolonaslednik vzlic nujnemu nasvetu, da naj ne nadaljuje vožnje, dal mirno pripeljati svoj avtomobil pred rotovž, kjer je čakal na njega občinski odbor. Predno ga je župan nagovoril, je stopil nadvojvoda razburjen v sredo občinskih svetnikov ter jih nagovoril: »Kakšno gostoljubje vlada tu? Človek pride v deželo in proti njemu se izvrši atentat. To sem hotel povedati. Sedaj nadaljujte.«

Iš1, 28. junija. Ko so cesarju sporočili grozno novico, je cesar vzkliknil: »Strašno! Meni ne ostane nič prihranjenega.« Cesar se je briko razjokal. Takoj na to je dal povele, da se pripravi vse za odhod na Dunaj. Jutri ob šestih zjutraj odpotuje cesar v Schönbrunn.

Dunaj, 28. junija. Iz Sarajeva prinašajo razne korespondence vest, da so oblasti in tudi prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand že pred tedni bili opozorjeni na možnost političnega atentata. Nadvojvodi se je nujno svetovalo, naj ne pride v Sarajevo. On pa je izjavil, da pride na vsak način. Njegova žena ga pa ni hotela pustiti samega ter je vstrajala pri tem, da ga spremlj. Oba sta dospela v Sarajevo, kjer je bila izvršila dunajska policija, pomnožena z orožništvom obsežne varnostne priprave. Že teden pred prihodom so se vršile preiskave. Kdo je bil le količkar na sumu, da je političen vročekrvnež, se je moral izkazati z legitimacijo. Še predvčeršnjim je bilo 37 oseb aretiranih. Med današnjo vožnjo prestolonaslednika so bile vse ulice zastražene z orožniki in gostim kordonom vojaštva. Polcija ni trpela, da bi se občinstvo zbiralo za kordonom in strogo je bilo prepovedano, gledati skozi okna. Nad tisoč orožnikov je poleg vojaštva in policije stražilo ulice. Takoj po atentatu se je sestel občinski svet k žalni seji. Za zvečer je sklican deželni zbor. Polcija je izvršila popoldne mnogo hišnih preiskav. Že dopoldne pa je zastražila

vse hiše radikalnih Srbov. Baje so našli mnogo kompromitujočega materiala, iz katerega izhaja, da gre za veliko zaroto. Nekaj oseb je bilo popoldne aretiranih in oddanih sodišču.

Brno, 28. junija. Na tukajšnji sokolski zlet je dospela popoldne vest o atentatu v Sarajevu. Vse slavnosti so bile odpovedane.

Sarajevo, 28. junija. Drugi atentat je bil izvršen kmalu na to, ko je avtomobil zapustil mestno hišo ter vozil po Applovem nabrežju. V avtomobilu, katerega je vodil grof Harrach, je sedel tudi deželni šef fzm. Potiorek, ki pa ni bil ranjen. Ko je padel prvi strel, ki je zadel vojvodinjo Hohenberg, je ta skočila s sedeža ter se vrgla na svojega soproga, da ga s svojim telesom ščiti. Medtem pa je bil padel že drugi strel, ki je zadel nadvojvoda v vrat. Ko so prepeljali trupli v konak, je konstatiral štabni zdravnik dr. Arnstein, da je smrt že nastopila. Nato so položili trupli v veliki salon, kjer je začel vojaški kurat Črnek molitve za umrle. Prva bomba, ki jo je zagnal tipograf Čabrinović, je bila napravljena iz velike steklenice, ki je bila napolnjena z razstreljivom, žebli in nasekanim svincem. Ko je ta bomba eksplodirala, je ranila v drugem avtomobilu dve osebi, med občinstvom pa 20 oseb, med njimi nekatere težko.

Dunaj, 28. junija. »Wiener Zeitung« prinaša o atentatu v posebni izdaji sledeče uradno obvestilo:

»Njegova cesarska in kraljeva visokost, presvetli gospod nadvojvoda Fran Ferdinand je bil v nedeljo, dne 28. junija dopoldne v Sarajevu težko obstreljen in je kratko nato preminul.«

O smrti vojvodinje Hohenberg ni bilo izdano uradno obvestilo, ker po obstoječih zakonih vojvodinja Hohenberg ni članica cesarske hiše.

Belgrad, 28. junija. Srbske oblasti v Beogradu so že dalj časa sumile, da pripravljajo gotovi eksaltirani nevarno gibanje v Bosni. Srbski poslanik Jovanović je še pred par dnevi sporočil dunajskemu zunanjemu uradu opazovanja srbskih krogov ter nasvetoval najstrožje varnostne odredbe v Bosni.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastalna in tisk »Narodne tiskarne«.